

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	21. 7. 2021. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/21-171
VEZA:	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG:

KLUB POSLANIKA „Demokrate – Demos - Mir je naša nacija”
Br: 01/657
Podgorica, 21.7.2021. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE
predsjednik Aleksa Bečić

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, gospodinu Milojku Spajiću, ministru finansija i socijalnog staranja, postavljam sljedeće:

POSLANIČKO PITANJE

Poštovani ministre Spajiću,

Početkom ovog mjeseca upoznali ste javnost da je Vlada Crne Gore uz pomoć američkih i evropskih partnera ugovorila hedžing aranžman u cilju zaštite od valutnog rizika kineskog kredita za autoput Bar – Boljare.

Molim Vas da mi odgovorite o kakvoj se vrsti finansijskog aranžmana radi, pod kojim uslovima i koji su očekivani efekti?

Obrazloženje ću dati na sjednici Skupštine.
Odgovor tražim i u pisanoj formi.

POSLANIK
Danilo Šaranović

Vaka Đurovića 82/3, Podgorica
demokrate.press@gmail.com
office@demos.co.me
+382 (020) 662 397
www.demokrate.me

Crna Gora
Ministarstvo finansija i socijalnog staranja

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 06- 107964

22.07.2021. godine, Podgorica
CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	30. VIII	20 21. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/21-171/2	
VEZA:		
EPA:		
SKRAĆENICA:	PRILOG:	

SKUPŠTINA CRNE GORE
n/r generalnog sekretara, g-dina Aleksandra Klarića

Poštovani gospodine Klariću,

Shodno dopisu br. 00-61-2/21-171/1, od 21. jula 2021. godine, u nastavku dostavljamo odgovor na poslaničko pitanje poslanika, g-dina Danila Šaranovića.

Za sve dodatne informacije ostajemo na raspolaganju.

S poštovanjem,

MINISTAR

Milojko Spajić

PITANJE:

„Molim vas da mi odgovorite o kakvoj se vrsti finansijskog aranžmana radi, pod kojim uslovima i koji su očekivani efekti?“

ODGOVOR:

Hedžing predstavlja osiguranje i to u ovom slučaju osiguranje od rizika promjene deviznog kursa EUR/USD, koji direktno utiče na visinu duga denominiranog u stranoj valuti. Hedžing aranžman, koji je Crna Gora sklopila sa 4 renomirane svjetske banke radi zaštite od valutnog rizika, je unakrsno valutni svop sa fiksnim kamatnim stopama. Svop ugovor koji smo sklopili sa bankama podrazumijeva razmjenu tokova novca na određeni vremenski period. **Banke će MFSS plaćati dolarsku ratu kredita sa kamatnom stopom od 2%, dok će MFSS zauzvrat plaćati ugovoreni eurski iznos glavnice bankama (konvertovan po kursu 1.18 USD/EUR), uvećan za EUR kamatu, obracunatu po prosjecnoj kamatnoj stopi od 0.88% na neizmireni dio duga. Dolarski iznos dobijen od banaka, MFSS će prosledjivati Exim banci Kina na ime izmirenja dospjelih obaveza.** Ova razmjena gotovinskih tokova novca se poklapa sa amortizacionim planom otplate kineskog duga (rate kredita dospijevaju na 21. jul i 21. januar). **Osim što je valutna zaštita smanjila kamatu, spriječen je rast duga po osnovu valutne izloženosti prema dolaru.**

Pregovarački tim Ministarstva finansija i socijalnog staranja, koji sam predvodio, završio je proces koji obuhvata unakrsno valutni svop. Pregovarano je sa 7 renomiranih komercijalnih banaka, od kojih su sa 6 potpisani ISDA (Medjunarodna asocijacija za transakcije sa svopovima i finansijskim derivatima) ugovori, kao neophodan pravni okvir za realizaciju ove transakcije. Svaka od banaka je dostavila svoju najbolju ponudu u pogledu iznosa dolarskog duga koji bi konvertovala u eure, kao i EUR kamatne stope. Rangirane su na osnovu kapaciteta obima/veličine izloženosti i povoljnosti kamatne stope u eurima, kao i izabrane one koje su imale najprijatljivije uslove za MFSS i Vladu. **Ovim su obaveze države iz kredita kineske Exim banke konvertovane iz USD u EUR. Radi se o iznosu od USD 818 miliona (riječ je o cijelom iznosu ukupno povučenih sredstava do jula 2021), dok će ostatak do USD 944 miliona biti obuhvaćen po povlačenju svih sredstava. Prosječna ponderisana EUR kamatna stopa iznosi 0,88 %, dok je prosječni ugovoreni devizni kurs 1,18 USD/EUR.**

Bankarski troškovi za hedžing aranžman su uključeni u kamatnu stopu, koja reflektuje cijenu izloženosti banaka prema Crnoj Gori, te nema dodatnog troška. Unakrsno valutni svop je na period od 14 godina, koliko i traje otplata kredita za prvu dionicu auto - puta, sa mogućnošću da se nakon dvije godine preispitaju uslovi hedžing aranžmana.

Prva rata kredita je plaćena 21. jula 2021. godine i, zahvaljujući hedžing aranžmanu, ostvarena je ušteda od skoro 4 miliona EUR (EUR 3,91 milion na 21. jul 2021. godine). Kod kamate je ušteda iznosila 3,83 miliona EUR, a ostatak kod glavnice 0,08 miliona EUR (79.276 EUR). Crna Gora je u EUR uplatila 27,79 miliona po osnovu glavnice i kamata, dok su banke iz

hedžing aranžmana državi platile ukupno 37,34 miliona USD za kinesku stranu. Da nije urađen hedžing, tih 27,79 miliona bi iznosilo 31,71 miliona EUR. Takođe, samo kamata bi bila 6,9 miliona EUR, a ne 3,06 miliona koliko smo platiti. Očekuje se ušteda na godišnjem nivou oko osam miliona EUR.

Sve je rađeno u skladu sa Zakonom o budžetu i uz saglasnost Vlade, kao i po međunarodnim standardima.

Radi javnosti, napominjem i da su finansijski derivati opštepoznati instrumenti koji se koriste da bi se privredna društva, finansijske institucije i zemlje zaštitile od određenih rizika. Unakrsno valutni svop je finansijski derivat čija je cijena izvedena iz aktuelne cijene, kamatne stope domaće valute i kamatne stope strane valute. Osnovna uloga derivata je ograničavanje i osiguranje od valutnih rizika i rizika promjena kamatnih stopa. Finansijski derivati ne sprečavaju da se negativan događaj desi, ali ukoliko se on desi, njegov uticaj će biti znatno smanjen. Poznato je da su i međunarodne institucije u izvještajima upozoravale na rast troškova za auto-put zbog kursnih razlika i nepreduzimanja mjera tadašnjih vlada da to spriječi. Zato i ukazujem na procjene da se u međuvremenu "bacilo" preko 109 miliona eura, za koliko je bespotrebno povećan dug u eurima.

Hedžing aranžmanom smo obezbijedili da crnogorski javni dug oslobađamo valutnog rizika koji je predstavljao omču oko vrata državi svih prethodnih godina. To je veliki uspjeh za Crnu Goru sa kreditnim rejtingom B, za koji očekujemo da se poboljša u odnosu na sve urađeno u korist državnih finansija za kratko vrijeme. Takođe, pozitivan je signal da renomirani partneri širom svijeta pomno prate i vjeruju u ono što zakonito i po zdravom ekonomskom principu radi nova Vlada. Poslali smo i jednu važnu poruku svima - da aktivno i odgovorno upravljamo javnim dugom.

Možemo biti rasterećeniji sada kada je dug zaštićen od rizika nagle promjene kursa dolar/euro. Ovo je međukorak do refinansiranja kredita za auto-put, o čemu smo nastavili pregovore sa evropskim partnerima i siguran sam da smo zbog ostvarenih hedžing uslova u još boljoj poziciji.